

„Konta uśpione” – warto wiedzieć zawczasu

86% dorosłych osób w Polsce ma rachunek w banku i siłą rzeczy problem ustanowienia spadkobiercy bądź dochodzenia spadku dotyczy lub będzie dotyczył każdego z nas. Nowelizacja prawa bankowego z 1 lipca 2016 roku w dużej mierze uprościła zasady postępowania dotyczące nieaktywnych rachunków bankowych, kwestii dziedziczenia pieniędzy pozostawionych na koncie przez zmarłych i poszukiwania spadkobierców właściciela rachunku. Warto je znać.

Kwestia tzw. rachunków uśpionych, a więc takich, na których nie dokonywano żadnych operacji najprawdopodobniej na skutek śmierci właściciela jeszcze do niedawna rodziła szereg pytań o to, w jaki sposób powinny być zagospodarowywane pozostawione na nich środki. Dzisiaj ta sprawa jest już uregulowana i wiadomo, że umowa prowadzenia rachunku bankowego wygasa w chwili śmierci właściciela lub po 10 latach od wykonania ostatniej operacji na koncie, jeśli bank nie uzyskał informacji o śmierci właściciela.

Zanim jednak do tego dojdzie, po 5 latach od ostatniej dyspozycji, bank powinien wystąpić do administracji publicznej o informację z bazy PESEL czy posiadacz rachunku żyje. Jeśli w dalszym ciągu nie można tego ustalić, na 6 miesięcy przed upływem terminu 10 lat od ostatniej dyspozycji na koncie, bank musi poinformować właściciela o skutkach rozwiązania umowy. Jeśli cała procedura została wyczerpana, bank może legalnie zamknąć rachunek. Co wówczas dzieje się z pieniędzmi, które na nim pozostały?

Informacje o rozwiązaniu umowy są przekazywane do gminy, w której po raz ostatni był zameldowany właściciel konta. W przypadku braku spadkobierców pieniądze trafiają do jej budżetu, a gdyby nie można było ustalić ostatniego miejsca zameldowania – do Skarbu Państwa. Warto natomiast pamiętać, że każdy posiadacz rachunku może złożyć dyspozycję na wypadek śmierci. Dzięki temu ułatwi swoim bliskim otrzymanie środków niezależnie od zwykle długotrwałego procesu spadkowego. Maksymalna kwota, którą można w ten sposób zapisać wynosi 20-krotność przeciętnego wynagrodzenia (bez nagród z zysku) – w połowie 2019 r. byłaby to kwota ok. 100 tys. zł. Jeśli właściciel rachunku zostawi taką dyspozycję, wówczas bank, po otrzymaniu informacji o jego śmierci, będzie miał obowiązek przypomnieć beneficjentom o czekających na nich środkach. Co należy zrobić, kiedy właściciel rachunku nie zostawia dyspozycji, a my, jako spadkobiercy nie wiemy w jakim banku miał rachunki?

Wówczas musimy skorzystać z Centralnej Informacji o Rachunkach, prowadzonej przez Krajową Izbę Rozliczeniową. Warunkiem jest posiadanie tytułu prawnego do spadku po właścicielu rachunku – aktu poświadczenia dziedziczenia lub postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku i złożenie zapytania w dowolnym oddziale banku lub SKOK-u. Instytucja ta zweryfikuje naszą tożsamość i tytuł do spadku i w ciągu 3 dni roboczych otrzymamy zbiorczą informację na temat rachunku lub rachunków osoby zmarłej.

Program sektorowy „Bankowcy dla Edukacji” to jeden z największych programów edukacji finansowej w Europie. Jest on realizowany od 2016 r. z inicjatywy Związku Banków Polskich przez Warszawski Instytut

Bankowości. Jego celem jest edukowanie uczniów, studentów i seniorów w zakresie podstaw praktycznej wiedzy dotyczącej ekonomii, finansów, bankowości, przedsiębiorczości, cyberbezpieczeństwa i obrotu bezgotówkowego.

Zapraszamy na stronę www.bde.wib.org.pl

